

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 25-05-42699 חושן נ' הפנים ואח'

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט נמרוד פלקס

העותרת

גליה חושן
ע"י ב"כ עוה"ד מיכל פומרנץ

נגד

המשיבים

1. שר הפנים
2. רשות המאגר הביומטרי הלאומי
ע"י ב"כ עוה"ד יואל פוגלמן
מפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

פסק דין

1. עתירה מנהלית בגדרה מבקשת העותרת כי בית המשפט יורה למשיבים למסור לידה תעתיק של טביעות האצבע של בתה המנוחה ושל בעלה המנוח.

2. העותרת היא אימה השכולה של הדר חושן ז"ל (להלן: "המנוחה"), אשר נרצחה במתקפת הטרור האכזרית של חמאס שאירעה ביום 7.10.2023, ואלמנת אבטליון אור-לי חושן ז"ל (להלן: "המנוח"), אשר הלך לעולמו לפני כעשור ממחלת הסרטן. היא מבקשת להנציח את השניים יחדיו באמצעות שילוב טביעות האצבע של הבת והאב המנוחים בתכשיט זיכרון. המשיבים, המשתתפים בצערה העמוק של העותרת, טוענים מנגד כי אין בידיהם כל סמכות חוקית או שיקול דעת המאפשרים את מסירתו של מידע מן המאגר הביומטרי לאדם פרטי, וכי היענות לבקשה תעמוד בניגוד מוחלט להוראות הדין.

3. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים בכתבי טענותיהם ובדיון שנערך בנוכחות הצדדים ביום 13.11.2025, ועיינתי במכלול החומר שהונח לפניי, באתי לכלל מסקנה כי דין העתירה להידחות. אבאר טעמי להלן.

רקע מקדים וטענות הצדדים

4. ביום 18.8.2024 פנתה העותרת, באמצעות באת כוחה דאז, לרשות האוכלוסין וההגירה, בבקשה לקבלת טביעות האצבע האמורות. הפנייה נשלחה שנית ביום

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 25-05-42699 חושן נ' הפנים ואח'

תיק חיצוני:

10.9.2024 למוקד השירות הארצי של הרשות. ביום 20.10.2024 השיב המוקד כי המידע המבוקש מוגדר כמידע אישי, וכי המענה הניתן על ידו הוא כללי בלבד, ולפיכך הופנתה העותרת למוקד הטלפוני. בהמשך לכך, ביום 6.2.2025 שוחחה באת כוח העותרת עם היועצת המשפטית הממונה על המאגר הביומטרי. זו הבהירה כי בהתאם להוראות החוק, אין כל היתכנות לקבלת המידע המבוקש, והפנתה את העותרת אל הגורמים הרלוונטיים ברשות המאגר הביומטרי לשם בחינת בקשתה לגופה.

5. בהמשך לאמור, ביום 23.2.2025 פנתה ב"כ העותרת בפניות רשמיות לראש הרשות הביומטרית, למחלקה המשפטית של הרשות, למחלקת המרשם ברשות האוכלוסין ולשר הפנים. ביום 17.3.2025 התקבל מענה בכתב מאת מנהלת אגף פניות הציבור במשרד הפנים, בו הובהר כי הרשות רשאית להעביר טביעות אצבע אך ורק לגורמים המורשים המנויים בחוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התש"ע - 2009 (להלן: "החוק" או "חוק המאגר הביומטרי"). ביום 2.4.2025 נמסר מהלשכה המשפטית של רשות האוכלוסין וההגירה כי הפנייה לשר הפנים הועברה אל הגורמים המוסמכים לבדיקה, אולם מאז לא ניתן מענה נוסף באפיק זה.

6. לטענת העותרת, סירובם של המשיבים למסור לידיה את טביעות האצבע חורג ממתחם הסבירות בנסיבות העניין. הסירוב, לשיטתה, פוגע בזכות החוקתית לכבוד האדם, וכן בזכות הפרט (ושאריו) לגישה למידע אישי, זאת, בסתירה להכרה הגוברת בזכותן של משפחות לגשת לתוכן אישי של נפטרים לשם הנצחתם. העותרת סבורה כי על הרשות חלה החובה להפעיל שיקול דעת ולבחון חריגה מהנהלים הרגילים במקרים המתאימים. בהקשר זה, מבקשת העותרת להבחין בין המידע האגור במאגר הביומטרי עצמו, לבין המידע המצוי על גבי השבב הפיזי המותקן בתעודת הזהות ובדרכון הביומטרי. בראייתה, בנסיבות המקרה דנן יש לאמץ פרשנות מרחיבה (או שמא - מצמצמת) של הוראות הדין, כך שחילוץ המידע מתוך השבב הפיזי לא יחסה תחת המגבלות הקבועות בחוק המאגר הביומטרי, באופן שיאפשר לרשות להיעתר לבקשתה.

7. לחלופין, פונה העותרת לסמכותו הכללית של בית המשפט להעניק סעד מן הצדק, ומציינת כי אין לה התנגדות לקבל העתק "פגום" (הכולל שינוי קל) של טביעות האצבע, ככל שיש בכך כדי להקטין את החשש מפני ניצול לרעה או פגיעה באבטחת המידע.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 25-05-42699 חושן נ' הפנים ואח'

תיק חיצוני:

8. מנגד, טוענים המשיבים כי דין העתירה להידחות בהיעדר כל מקור סמכות חוקי המאפשר להם למסור את הפרטים המבוקשים. המשיבים מדגישים כי בהתאם לסעיף 12 בחוק, חל איסור מוחלט על העברת מידע מהמאגר הביומטרי, אלא אם הדבר הותר מפורשות בחוק. מאחר שהפעולה המבוקשת אינה נמנית עם אותם מקרים מוגדרים ומותרים, למשיבים אין כל שיקול דעת בעניין, ומסירת המידע אף עלולה לעלות לכדי עבירה פלילית בהתאם לסעיף 29 לחוק.

9. ביום 13.11.2025 התקיים לפניי דיון בעתירה במעמד הצדדים, ובסיומו ביקשו באי-כוח העותרת שהות כדי לשקול את צעדיהם, לבדוק את אפיק הפנייה מול צה"ל ולבחון את התקדמות הצעת החוק הפרטית שהייתה בהליכי גיבוש באותה עת. בית המשפט נעתר לבקשה והעניק לעותרת שהות להודיע האם היא עומדת על עתירתה, תוך קביעה כי בהיעדר הודעה תימחק העתירה. בחודשים העוקבים, ועל רקע המצב המורכב ובקשות מוסכמות, נעתר בית המשפט למספר בקשות להארכת מועד, עד שביום 29.4.2026 הגישה העותרת הודעה לפיה היא מבקשת לעמוד על עתירתה ולקבל פסק דין בה. מכאן העתירה וההכרעה שלפניי.

דיון

10. "מקרה קשה" בהקשר עניינינו כאן, הוא מקרה שההכרעה בו קשה הואיל והחוק מורה, לכאורה, אל צפון, ואילו לבו של השופט נמשך אל דרום. החוק כמו לא 'התאים' עצמו למערכת העובדות המיוחדת שלפני בית המשפט. מכאן הפער שנבע, לכאורה, בין החוק לבין הלב, ומכאן הקושי שהשופט נקלע אליו. לסופו של דיון באותו 'hard case' מחליט השופט כצו לבבו, אך אותה החלטה מתקשה לרווח עצמה במסגרתו של החוק הספציפי או במסגרתו של הדין הכללי. צדק נעשה באותו עניין - על כך מסכימים הכול - והחשש אינו אלא זה, שמא לעתיד לבוא, ובנסיבות שאינן זהות לנסיבות המקרה שבו נקבעה ההלכה, ילכו בתי-משפט בעקבות הלכה שנקבעה, והמשפט יהפוך "לבוקה ומבוקה ומבולקה" (ע"א 3798/94 פלוני נ' פלונית, פ"ד נ(3) 133, 183 (1996)).

11. המקרה שלפנינו מעורר מורכבויות אנושיות ורגשיות קשות. הלב יוצא אל העותרת אשר איבדה את יקיריה בנסיבות קשות מנשוא - הירצחה של בתה בטבח ה-7.10.2023, ולכתו בטרם עת של בעלה. ברצונה להנציח את יקירה, מושיטה העותרת את ידה אל המדינה בבקשה הנחזית, על פניה, כצנועה, פשוטה ונוגעת ללב, אלא

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 25-05-42699 חושן נ' הפנים ואח'

תיק חיצוני:

שנדמה שהיא נותרת ניצבת אל מול חומה ביורוקרטית ומשפטית בצורה. על עוצמת הכאב אין ולא יכול להיות כל חולק. בית המשפט שותף לצערה העמוק של העותרת ומבין לליבה. עם זאת, הסוגייה הנדרשת בענייננו סוגייה משפטית היא, ועל כן - עם כל הכאב והתסכול שבדבר - כבולים אנו להוראות הדין שקבע המחוקק ועלינו להכריע בה בגדריו ובגדריו בלבד.

12. במישור המשפטי, בחינה קפדנית של הטענות שהעלו הצדדים, בכתב ובעל פה, מובילה למסקנה הבלתי נמנעת כי דין העתירה להידחות; זאת, בהיעדר כל מקור סמכות בדין המאפשר למשיבים, או לכל רשות מינהלית אחרת, להיענות לבקשתה של העותרת בנסיבות העניין.

13. סמכות השימוש בנתונים השמורים במאגר הביומטרי מוסדרת במלואה בחוק המאגר הביומטרי. סעיפים 16 - 21 בחוק מפרטים רשימה סגורה של מקרים שבהם מותרת הגישה אל המידע השמור במאגר והעברתו לידי גורמים מוגדרים בלבד, בנסיבות ספציפיות שנקבעו מראש. לצד הסדרים אלו, נקבעה הוראה מפורשת בסעיף 12 בחוק שלפיה: "על אף הוראות פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות והוראות כל דין אחר, העברת מידע מהמאגר הביומטרי וגישה אליו מותרות בהתאם להוראות לפי חוק זה, בלבד". הוראה קטגורית זו שוללת מניה וביה כל סמכות או שיקול דעת מאת המשיבים להעביר מידע מן המאגר לגורמים פרטיים, אף בנסיבות כואבות וטרגיות כבמקרה דנן.

14. מגבלה סטטוטורית זו מתחזקת בסעיף 24(א) בחוק, האוסר על מסירה או גילוי של אמצעי זיהוי ביומטריים שהגיעו לידי אדם תוך כדי מילוי תפקידו, אלא בהתאם להוראות החוק ולשם ביצוע תפקידו. יתרה מכך, סעיף 29 בחוק קובע עונש מאסר של שבע שנים למי שהשיג מן המאגר מידע שאינו זכאי לקבלו, או למי שעושה בו שימוש שלא כדין. לפיכך, ההיענות לבקשת העותרת איננה סובלת רק מהיעדר מחוסר סמכות, אלא היא עלולה לעלות כדי ביצוע עבירה פלילית של ממש.

15. אכן, מנגנוני החוק טומנים בחובם פגיעה מסוימת בזכויות אדם, ובראשן הזכות לכבוד והזכות לפרטיות. ואולם, עיקר החששות שעלו סביב חקיקת החוק נגעו דווקא לאפשרות של שימוש בלתי ראוי במידע הרגיש השמור במאגר, או לתרחישים של דלף וזליגת מידע ממנו. חששות אלו לא נעלמו מעיני המחוקק אשר בינם לבין התועלת הציבורית שבהסדר, כפי שעולה מדברי ההסבר להצעת החוק (דברי הסבר להצעת חוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 25-05-42699 חושן נ' הפנים ואח'

תיק חיצוני:

זיהוי ובמאגר מידע, התש"ע - 2009, ה"ח הממשלה 408). סוגיית חוקיותו של המאגר אף הובאה לפתחו של בית המשפט העליון, אולם העתירה נמחקה בהיעדר הצבעה על פגיעה קונקרטית ואקטואלית בזכויות (בג"ץ 1946/17 זידאן נ' ממשלת ישראל (12.7.2022)).

16. ברוח זו, יש להטעים כי דווקא רצונו של המחוקק למנוע או למזער ככל הניתן את הפגיעה בזכויות היסוד, הוא שהניעו לקבוע הסדרי גישה מחמירים ונוקשים כל כך. מטעם זה, בין היתר, נקבעו סייגים מחמירים ביחס להסדרים המאפשרים נגישות למידע מכוח חוקים אחרים (ראו פרק ח' בחוק, שעניינו תיקונים עקיפים לחוקים שונים, וכן הוראות סעיף 12 שהוזכרו לעיל).

17. על כן, אף שהעותרת מצביעה על פגיעה ממשית, אישית וכואבת בזכויותיה ובזכויות בתה המנוחה, פגיעות אלו אינן ניצבות בחלל הריק. יש לבחון אותן באספקלריה של מאזן ה"עלות-תועלת" של ההסדר החקיקתי כולו, ובהתחשב בכך שמדובר בפגיעות אגביות להסדר שנועד, ביסודו, למנוע פגיעות חמורות ורחבות בהרבה בזכויות האדם. מכל מקום, מאחר שהעותרת לא ביקשה לערער על חוקיותו של החוק עצמו, אין אנו נדרשים לבחינה חוקתית מלאה של ההסדר הקיים בראי טענות אלו, ודי לנו בקביעה כי החוק מחייב את המשיבים לפעול כפי שפעלו חרף הפגיעות הכלולות בדבר.

18. כמו כן, לא מצאתי כי ניתן להיבנות מטענת העותרת שלפיה ניתן "לחלץ" את המידע הדרוש מתוך השבב האלקטרוני המותקן בדרכון או בתעודת הזהות לשם עקיפת המגבלות. פעולה זו מוסדרת אף היא באופן בלעדי בחוק המאגר הביומטרי, ואין בה כדי להקים סמכות יש מאין תוך עקיפת האיסורים המפורשים. המחשה לכך מצויה בתיקונים העקיפים שבחוק, במסגרתם תוקן סעיף 25 בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה - 1965 (להלן: "חוק מרשם האוכלוסין"), והוסף לו סעיף קטן (ב) המורה על הכללת שבב אלקטרוני בתעודת הזהות. סעיף קטן (ב)(1) מורה מפורשות כי: "...אמצעים או נתונים ביומטריים כאמור יישמרו בשבב באופן שתתאפשר גישה אליהם בהתאם להוראות החוק האמור, בלבד...". זאת ועוד, אף בתיקון מס' 23 לחוק מרשם האוכלוסין נקבע מסלול ייעודי המאפשר גישה לתמונת תווי הפנים השמורה על השבב בלבד, באופן המחריג אותה משאר אמצעי הזיהוי (ולרבות טביעות האצבע) השמורים בו.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 25-05-42699 חושן נ' הפנים ואח'

תיק חיצוני:

19. דברים אלו מובילים למסקנה הברורה כי לא ניתן לקבל את האבחנה המלאכותית שמנסה העותרת לערוך בין מגבלות הגישה לנתונים השמורים במאגר הביומטרי המרכזי, לבין מגבלות הגישה לנתונים השמורים על גבי השבב שבתעודת הזהות ובדרכון. שני האפיקים חוסים תחת אותה מטריה נורמטיבית נוקשה המונעת מסירת המידע הביומטרי שלא במסגרת המקרים המפורטים בחוק.

20. אשר לבקשת העותרת כי בית המשפט יפעיל את סמכותו ויורה למשיבים למסור לה את התעתיק חרף הוראות הדין, על דרך של פסיקת "סעד מן הצדק" לפי סעיף 15(ג) **בחוק-יסוד: השפיטה** (וזאת מתוקף סמכותו המקבילה של בית משפט זה לפי סעיף 8 **בחוק בתי משפט לעניינים מנהליים**, התש"ס - 2000). כדי לבסס בקשה זו, סומכת העותרת את ידיה על פסק הדין של בית המשפט העליון בבג"ץ 3511/02 **עמותת "הפורום לדו קיום בנגב" נ' משרד התשתיות**, פ"ד נז(2) 102 (2003) (להלן: "עניין **הפורום לדו קיום בנגב**"), כדוגמה לצו המורה לרשות לפעול גם בהיעדר מקור סמכות מפורש בדין. בנסיבותיו של המקרה שלפניי, לא מצאתי כי יש מקום לעשות שימוש בסמכות זו לשם הענקת סעד מן הצדק.

21. הלכה מושרשת היא כי הפעלת סמכות בית המשפט להעניק סעד מן הצדק תיעשה במשורה, במקרים נדירים וקיצוניים בלבד, כאשר המקרה הפרוש לפניו "זועק לשמיים". הדברים מקבלים משנה תוקף עת מדובר ביושבו של בית משפט מחוזי כבית משפט לעניינים מנהליים, להבדיל מיושבו של בית המשפט העליון כבית המשפט הגבוה לצדק (בר"מ 25-05-6466 **רשות האוכלוסין וההגירה נ' פלונית**, פסקה 26 (15.12.2025); בג"ץ 8347/09 **פלונית נ' הממונה על תשלום גימלאות בצה"ל**, פסקה 39 (8.4.2015); עת"מ (מינהליים חי') 19-11-24489 **ליפשיץ נ' הוועדה המחוזית לתכנון ובניה חיפה**, פסקה 31 (18.3.2020)).

22. מעבר לכך, קיים קושי ממשי בהיקש מפסק הדין בעניין **הפורום לדו קיום בנגב**. באותו עניין נדון מתן סעד זמני בלבד, הנורמה הנוגדת שעמדה על הפרק הייתה בחקיקת משנה (תקנות) ולא חקיקה ראשית כבמקרה דנן. נוסף על כך, מדובר בהכרעה יחידה במינה אשר מעמדה כהלכה מחייבת שנוי במחלוקת בקרב מלומדי המשפט (דפנה ברק-ארז **משפט מינהלי** כרך ד, 57 - 60 (2017); יצחק זמיר **הסמכות המינהלית** כרך ד, 2962 - 2964 (2017)). מכל מקום, גם אילו הייתי מניח כי הסמכות החרیגה להורות לרשות לפעול בניגוד מפורש להוראות הדין אכן נתונה לבית משפט זה, אינני סבור כי המקרה שלפנינו, עם כל מטענו הרגשי, נופל לגדר אותו מקרה חריג שבחריגים המצדיק את הפעלתה.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 25-05-42699 חושן נ' הפנים ואח'

תיק חיצוני:

23. בטרם סיום, עיון בהיסטוריה החקיקתית של חוק המאגר הביומטרי מותיר את הרושם שסוגיה ממין זו המובאת בענייננו - שבה הפגיעה באזרח אינה נובעת מפרצת אבטחה, אלא דווקא מעוצמתן של המגבלות והקושי לגשת לחומרי המאגר לצרכים כה אינטימיים - כלל לא עלתה על דעתו של המחוקק בעת כינונו של ההסדר המצוי. כאמור, נראה כי המחוקק הקדיש את מרבית מאמציו ביצירת הקפדה מדוקדקת על מנגנוני הבקרה והבטיחות, במטרה להבטיח את חסיון המידע ולהגן על פרטיות האזרחים מכל משמר. ומכל מקום, אין להכחיש כי הדין הקיים, בניסוחו העכשווי, אינו מספק מענה ראוי למקרים ייחודיים מעין זה שלפנינו.

24. דברים אלו אינם נכתבים כביקורת כלפי המחוקק, אלא אך כהבעת אי-נוחות והזדהות עם תחושת אי-הצדק והתסכול של העותרת, עת בקשתה נבלמת על מפתנו של החוק מבלי שלרשות יהיה ולו שיקול הדעת לבחונה לגופה. בד בבד, אדגיש כי אין בדברים הללו כדי להוות ניסיון להפציר במחוקק לפעול לקידום תיקון חקיקה כזה או אחר. אין זה מתפקידו של בית המשפט להורות לרשות המחוקקת ליזום באופן אקטיבי דבר חקיקה מסוים (בג"ץ 5677/04 עמותת "אלערפאן" נ' שר האוצר (16.3.2005); בג"ץ 3734/11 דודיאן נ' כנסת ישראל, פ"ד סו(1) 65, 112 (2012); בג"ץ 3279/14 מנסורה נ' ראש הממשלה, פסקה 10 (21.6.2015); בג"ץ 1093/24 שמריז נ' ראש אגף כוח אדם, פסקה 22 (26.7.2026)). יפים לעניין זה דברי השופטת (כתוארה אז) חיות:

"דומה כי אין מי שבמהלך שנות כהונתו כשופט לא התמודד עם מקרה קשה אשר בו למרות האהדה הרבה שעוררו אצלו טיעוני בעל הדין, לא נמצא לו נתיב בדין אשר יאפשר את מתן הסעד שנתבקש [...]. קוצר ידו של המשפט המתגלה במקרים כגון אלה, יש בו לעיתים כדי למלא את השופט היושב בדין תחושת תסכול. אך עלינו לזכור כי קוצר ידו של המשפט הוא גם קוצר ידו של השופט וכי פריצת גדרי החוק והכללים המשפטיים שעליהם אנו אמונים יש לה מחיר" (בג"ץ 681/12 גרינשפן נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד סה(3) 821, 841 (2012)).

25. סוף דבר, זהו מקרה כואב וקשה. על אף ההבנה העמוקה לכאבה העמוק של העותרת ולצער על האובדן הנורא, קצרה ידו של בית המשפט מלהושיע. סירובם של המשיבים להיעתר לבקשתה איננו בגדר חריגה ממתחם הסבירות, אלא הוא בגדר פועל יוצא ומחויב מהוראות הדין. לאור כל האמור לעיל, אין מנוס מדחיית העתירה.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 25-05-42699 חושן נ' הפנים ואח'

תיק חיצוני:

מובן כי הכרעה זו משקפת את המישור המשפטי בלבד, כפי שהיא מתחייבת מן
התשתית הנורמטיבית הקיימת בהוראות החוק. בית המשפט שולח את תנחומיו
לעותרת ומבקש לחזק את ידיה, מתוך תקווה כנה שתמצא את הנתיב להנצחת
יקירה.

26. עם זאת, בשים לב לנסיבותיו יוצאות הדופן של המקרה, וכדי לאפשר לעותרת
למצות את מאמציה לקידום פתרון חקיקתי לסוגיה בטרם יאבד המידע לצמיתות,
מצאתי לנכון להעניק סעד מוגבל לשם שימור המצב הקיים. על כן, אני מורה לרשות
המאגר הביומטרי הלאומי להימנע ממחיקת תעתיקי טביעות האצבע של המנוח
והמנוחה למשך חמש שנים ממועד מתן פסק דין זה.

העתירה נדחית אפוא.

כל צד יישא בהוצאותיו.

ניתן היום, ט"ז תשרי תשפ"ז, 27 ספטמבר 2026, בהעדר הצדדים.

נמרוד פלקס, שופט